

หลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่น จำนวน 30 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ความเป็นมา

เนื่องจากอำเภอบ้านฉางในยุคปัจจุบัน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญรุดหน้าไปเป็นอันมากจนกลายเป็นกิจกรรมหนึ่งที่น่ารายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมากศาล ดังนั้น เมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจจนทำให้ธุรกิจต่างๆ ต้องประสบปัญหา จึงยังเป็นที่ยอมรับกันอยู่ว่าการท่องเที่ยวจัดเป็นอุตสาหกรรมบริการ การสร้างความประทับใจในการให้บริการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะโน้มน้าวให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาเยือนท้องถิ่นนั้นๆ ซ้ำอีก หรืออาจชักชวนให้ผู้ที่ยังไม่เคยมาเยือน ตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นผู้ที่มีสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวและมีบทบาทสำคัญต่อการให้บริการ การสร้างบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาทักษะและยกระดับมาตรฐานการบริการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งส่งเสริมและพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ ของการท่องเที่ยวให้มีความพร้อม โดยดำเนินการควบคุมไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อภารกิจในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ

ในการนี้ ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านฉาง ได้เห็นความสำคัญดังกล่าว จึงริเริ่มจัดทำหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว โดยส่งเสริมให้บุคลากรในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวแก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง และยั่งยืนต่อไป ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรนี้ไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในด้านวิชาชีพการเป็นมัคคุเทศก์
2. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว อย่างมีคุณธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนอนุระบบโรงเรียน ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน	30 ชั่วโมง
ทฤษฎี	10 ชั่วโมง
ปฏิบัติ	20 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่น

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่อง ทางการ ประกอบ อาชีพ	1.1 บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นได้ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ได้แก่ การลงทุน กำนาร และการตรวจสอบคุณภาพของมัคคุเทศก์ได้ 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ได้	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 1.1.1 ความสำคัญของมัคคุเทศก์ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 1.1.2 ความสำคัญของมัคคุเทศก์ต่อนักท่องเที่ยว 1.1.3 ความสำคัญของมัคคุเทศก์ต่อแหล่งท่องเที่ยว 1.1.4 ความสำคัญของมัคคุเทศก์ต่อประเทศชาติ	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในท้องถิ่น 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในท้องถิ่นจากข้อมูลต่างๆ 1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นในท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน ฯลฯ โดยคำนึงศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่	1 ชั่วโมง	
		1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	ประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่	1 ชั่วโมง	
เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	2.1 บอกวิธีเตรียมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ได้แก่ สถานที่ / พื้นที่ ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	2.1 ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	2.1 ให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ ขอบข่ายจากเอกสารเกี่ยวกับการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	30 นาที	6 ชั่วโมง

	2.2 สามารถอธิบายองค์ความรู้ทั่วไปในการประกอบอาชีพได้ 2.3 บอกคุณธรรมจริยธรรมและการใช้จิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ได้ 2.4 บอกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีพมัคคุเทศก์ได้ 2.5 อธิบายถึงหลักการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนได้ 2.6 มีความรู้ความเข้าใจถึงประเภทของแหล่งท่องเที่ยว การให้บริการ หลักการพูดในสถานที่ต่างๆ หลักความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การนันทนาการ และวิธีการขอบัตรมัคคุเทศก์ได้ถูกต้อง 2.7 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ได้อย่างเหมาะสม	2.1.1 หลักการมัคคุเทศก์ และวิธีปฏิบัติงานมัคคุเทศก์ 1) ความหมาย ความสำคัญและลักษณะงานของมัคคุเทศก์ • ความหมายของมัคคุเทศก์ • ประเภทของมัคคุเทศก์ • ประวัติความเป็นมาของอาชีพมัคคุเทศก์ 2) บทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์ • การเป็นตัวแทนประเทศหรือท้องถิ่น • การเป็นผู้นำเที่ยวที่เป็นบทบาทหน้าที่หลัก • บทบาทผู้นำ • บทบาทของการเป็นนักประชาสัมพันธ์ • นักการทูต	2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.3 จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจัดบันทึก 2.4 จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 2.5 จัดบันทึกการเรียนรู้ 2.6 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่กำหนด		
				30 นาที	
เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	3.1 สามารถบริหารจัดการอาชีพการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นได้ - ควบคุมภาพมาตรฐานของการบริการ - การลดต้นทุนในการให้บริการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	3.1 การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ 3.1.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อตลาดการท่องเที่ยว	3.1 สสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและทุนต่างๆ 3.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพของการบริการตามมาตรฐานที่ต้องการ	3 ชั่วโมง	4 ชั่วโมง

	3.2 สามารถจัดการตลาดในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นได้ - ทำฐานข้อมูล - ประชาสัมพันธ์ 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้	3.1.2 การแบ่งส่วนตลาด 3.1.3 พฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว 3.1.4 ส่วนประสมของการตลาดการท่องเที่ยว 3.1.5 หลักการและกระบวนการในการวางแผน เทคนิคและกลยุทธ์ ในการพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยว 3.1.6 เทคนิคการเขียนแผนงานตลาด 3.2. การแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์	3.3 ศึกษาการลดต้นทุนการบริการ แต่คุณภาพคงเดิม 3.4 ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัย ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง 3.5 ศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ประเทศและโลก 3.6 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาด 3.7 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า		
เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. โครงการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	4.1 บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 4.2 บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 4.3 บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4.4 อธิบายความหมายขององค์ประกอบโครงการอาชีพได้ 4.5 อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ 4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพ 4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพ 4.4 การเขียนโครงการอาชีพ 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี	1 1 1 1 ชั่วโมง	6 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง

	4.6 เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 4.7 ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้		เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเองเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ	

สื่อการเรียนรู้

- 1 สื่อเอกสาร
- 2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์/วีดิทัศน์
- 3 แหล่งเรียนรู้ออนไลน์

การวัดผลประเมินผล

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำการทำปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านฉาง มีการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
2. ผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด